

[Lembourn.]

tallet i kommunerne, og det kan jeg helt og fuldt tilslutte mig. Der har jo været diskuteret andre fordelingsmuligheder, men man er altså standset ved befolkningstallet. Det tror jeg er rigtigt, for det vil modvirke den efter min opfattelse ofte uheldige koncentrationspolitik; midlerne vil blive fordelt mere jævnt ud over landet og mere i overensstemmelse med befolkningens fordeling. Derved kommer der unægtelig en modsætning til den investeringsplan, som lige er blevet behandlet i Grønlandsrådet, hvor man regner med i 1975 at have 20 pct. af befolkningen i bygderne og 80 pct. i byerne, men kun lader mellem 3 og 4 pct. af investeringsudgifterne gå til bygderne. Den fordeling, der her kommer til at foreligge for provenuet af de indirekte afgifter, bliver efter min opfattelse betydelig bedre.

Med hensyn til tilsynet har det været drøftet i landsrådet, om det var rigtigt, at landshøvdingen var formand. Man har været inde på den tanke, at det muligvis skulle være en grønlander eller eventuelt formanden for landsrådet. Jeg tror imidlertid, at lovforslagets regel er rigtig. Jeg tror, det giver en udmærket balance mellem administration og politikere.

Det konservative folkeparti kan altså helt og fuldt anbefale disse to lovforslag til vedtagelse.

Holger Hansen: Det er et bemærkelsesværdigt lovforslag, specielt lovforslaget om indførselsafgift, der her er til behandling, et forslag, der giver kommunerne en egentlig ret til at få andel i de afgifter, den grønlandske befolkning betaler ved indførsel af visse varer. Det er igen et af de forslag, G 60 kom med for år tilbage, og jeg kan ikke lade være med at sige, at det har jo været lidt længe undervejs. Det være ikke på nogen måde sagt som en bebrejdelse over for den nuværende Grønlandsminister; jeg ved udmærket, at disse ting er længe undervejs og skal til forhandling i forskellige organer, før de når herind. Det er naturligvis et skridt på vejen til selvstændighed for de grønlandske kommuner, så nødvendig den er; jeg understreger: et skridt, som må følges af andre og mere vidtgående.

Det fremgår af bemærkningerne og af ministerens fremsættelsestale, at der fore-

står en ændring af opgavefordelingen mellem stat, landsråd og kommuner, ligesom vi ved, at der på landsrådsmødet i foråret vil blive taget stilling til problemerne omkring en direkte beskatning. Arbejdet omkring dette store kompleks af sammenhængende elementer, som det jo er, i en vigtig del af Grønlandspolitikken er nu i gang. Vi lægger i venstre megen vægt på, at resultatene snart må foreligge, fordi vi tror, at en selvstændiggørelse af kommunerne er nødvendig og vil styrke den grønlandske befolknings interesse og medvirken ved udbygningen af det grønlandske samfund.

Vi er med i den retning, vi med dette lovforslag kører i, men jeg kan ikke undlade at gøre den bemærkning, at det efter mit skøn ikke er heldigt, at det er landsrådet og landsrådet alene, der skal fastsætte det omtalte forhold imellem, hvor meget landskassen skal have, og hvor meget kommunkasserne skal have. Forhåbentlig skal disse bestemmelser ikke gælde ret lang tid, før de kan afløses af andre og mere generelle med mere faste kriterier — naturligvis i forbindelse med den opgavefordeling, jeg nævner for et øjeblik siden.

Det andet lovforslag, om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser, skal jeg ikke gøre mange bemærkninger til. De er gjort af tidligere ordførere. Det er jo reglerne, som vi kender herved, der nu i det omfang, det er gørligt, tilpasses for Grønland.

Jeg vil gerne nævne et af punkterne, nemlig dette, at kommunalbestyrelsesformanden nu vælges for hele valgperioden. Vi er enige i det og finder, at det er rigtigt. Man kan ikke lade være med at rejse det spørgsmål, der har forbindelse hermed, nemlig at det er galt, at kærneren i de grønlandske kommuner er statens embedsmand, er statens forlængede arm, samtidig med at han skal være kommunalbestyrelsernes sekretær. Det giver ham en underlig dobbeltstilling, som jeg synes det må være svært for kærneren at bestride, ligesom jeg synes, det må være en uting for kommunalbestyrelserne at have en sekretær, som er statens embedsmand.

Næsten mere besynderligt bliver det, når vi i den foreslåede nye § 39 a kan se bestemmelser vedrørende det personale, der kan ansættes af kommunalbestyrelsen.